

Oponentský posudek o diplomové práci Dominiky Adamové

„ Mezinárodní civilní právo procesní v Evropské unii “

Z úvodu práce i z jejího zpracování je patrné, že je věnována procesní úpravě v rámci rodinných vztahů. Do označení „ mezinárodní civilní právo procesní “ samozřejmě spadá i řada dalších procesních předpisů práva Evropských společenství. Pokud se práce o nich zmiňuje, jde o pouhý odkaz na jejich existenci. Tím však obsah práce neodpovídá úplně zvolenému názvu práce, který měl být přizpůsoben jejímu skutečnému obsahu, alespoň např. dodatkem „ se zvláštním zřetelem k ...“ apod.

Z platných předpisů evropského práva se podává podrobný výklad nařízení č. 2201/2003 / Brusel IIa /. Předchází mu výklad dvou haagských úmluv s obecným výkladem o Haagské konferenci mezinárodního práva soukromého. Haagské úmluvy součástí práva Evropských společenství nejsou, avšak vzhledem k jejich významu pro ty členské státy Evropské unie, které jsou jimi vázány, a vzhledem k jejich vztahu k nařízení Brusel IIa je výklad o nich zařazen do práce zcela správně. Vzhledem k tomu bylo by vhodnější dát v práci přednost podrobnějšímu srovnání rozdílů v úpravách nařízení Brusel IIa a uvedených haagských úmluv před jinak správně provedeným rozbořem rozdílů mezi nařízením Brusel IIa a jím zrušeným, tj. současně již neplatným nařízením Brusel II v oddílu 6.3. práce.

Pro způsoby zpracování tématu byly v práci vhodně použity výklad jednotlivých ustanovení příslušných předpisů doplněný i srovnávacím přístupem. Práce je opatřena poměrně rozsáhlým poznámkovým aparátem, z něhož je patrné, že autorka do potřebné hloubky ovládá příslušnou domácí i zahraniční literaturu a dokáže využít poznatky z ní k vlastnímu samostatnému zpracování. Je třeba ocenit i na některých místech kritický přístup autorky a lze s ní plně souhlasit při kritice odborně nekvalifikovaného a i nedbalého českého překladu anglického a francouzského znění příslušných dokumentů. Je třeba uvítat i úvahy k používání pojmů „ obvyklé bydliště “ a „ obvyklý pobyt “.

Kriticky je však nutné upozornit na poněkud nejasná tvrzení na str. 11 ohledně kolizních norem v ZMPS, které určují právní řád, kterým se bude řídit např. příslušnost soudu či výkon rozhodnutí. Představu jakýchsi kolizních norem v mezinárodním právu procesním nelze přijmout. Metoda výběru použitelného práva, jejímž projevem jsou kolizní normy, v procesním právu nemá místo. Lze pouze připustit, že v mezinárodních smlouvách může být mezi státy rozdělena pravomoc konat řízení o daných věcech a použita formulace, že pro uznání a výkon rozhodnutí se použijí předpisy státu, v němž se uznání a výkon požaduje, což je ovšem výrazem samozřejmé zásady, že soudy postupují v řízení podle svých procesních předpisů. Není zde vhodná ani zmínka o přímých ^{ne}nořích, k jejichž podstatným znakům patří, že jde o normy hmotněprávní.

Na str. 15 je nesprávný údaj, že Česká republika je smluvním státem Úmluvy o právu použitelném pro vyživovací povinnost k dětem. Tato úmluva není závazná pro Českou republiku.

Nelze přijmout úvahu o používání pro výraz „jurisdiction“ v české terminologii výrazu „jurisdikce“. Pro tvrzení, že se tento výraz v rámci odborné veřejnosti ujal, nelze odkaz na dva články v poznámce pod čarou jako důkaz pokládat za přesvědčivý. Navíc i z hlediska jazykového není tento výraz pro použití v uvedeném smyslu správný. Přesný překlad latinského výrazu „iuris-dictio“ je pravomoc, nikoliv příslušnost.

V rámci obhajoby bude vhodné se k naznačeným otázkám vyjádřit.

Celkově přes uvedené výhrady práce prokazuje opravdový zájem i podrobnější znalosti v oblasti tématu a lze ji doporučit k obhajobě s předběžným hodnocením kvalifikačním stupněm „velmi dobře“.

V Praze dne 13. 7. 2009

Oponent:

Prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc.